

Tas Patweeschu draugs.

1842. 28 Mei.

22^{tra} lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. Kad nu jau tahs siltakas deeninas mettuschahs, tad arri jau daschi jaunekki eet peldetees, bet Deewam schesloht! daschs to darrija, saweem wezakeem ne sinnoht, labbi ne fargajahs un noslihe neschehligi.

Aliswaffar mums schinnî gaddâ pirmu reisi stipes pehrkons bija. Sibbens eespehre ais bujahneem Kreewu rinki weenâ Kreewu nammâ, nospehre Kreewu un aisgrahbe diwus Schihdus pee rohkahm un kahjahm, bet tee abbi ar dokteru palihgu laikam wehl dshwotaji buhs.

Is Parihses. 26tâ April, pa fwehtdeenu, tur ne taht no paschas pilssehtas leela nelaimē notikke us dselses bahni leelam pulkam lauschu, kas tur laikam ne us basnizu, bet tik lustes deht brauze. Weeneem ugguns=ratteem, kurreu pakkatâ, kâ jau mehds, daschi zitti wahgi, pitni ar zilwekeem, bija peekehdeti klah, woi nu zaur uhdens truhkumu katlâ, woi zaur zittadu kahdu mainu Fibbele usgahjuse, ka zellâ apstahjahs; pa tam atkal zitti tahdi paschi ugguns=ratti nahze pakkat, fkehje scheem wirsû un schohs tâ fatreeze, ka ugguns sprukke walkâ un tâ ne ween paschi tee ugguns=ratti, bet arri tee turflah peekehdeti wahgi ahtrumâ nehmahs breefmigi degt, jo wehischs leesmas dsinne ar warrenu spehku. Nabbagi reisneeki, kas wahgds fehdeja eekschâ, ne warreja ne kâ glahbtees; jo durwis bija aisflehgtas un atflehgas waddonu rohâ, kurri kanni nelaimes briedi paschi jau bija wiffi fatreekti, un tâ nabaga lautineem waijadseja negribboscheem arri breefmigai nahwei padohtees. Pehzal' atradde zittus weenâ tschuppâ fazeptus, ka ne warreja zittas no zitta isfchirt. Ak tawas breefmas, kâ tur taggad dauds laudis waimanna pehz saweem sudduscheem mihleem! Atradde arri weenu pahri selta gredsenu, no kurreu deenas=skaitleem (dahtumeem) warreja saprast, ka tee, kas tohs walkajusch, tik kai to deenu preeksch tahs nelaimes tikfusch salaulati. Zâ pat arri weens lungs, kas jau diwi reis' wiffu muhsu semmes lohdi apbrauzis, ar wiffseem saweem peederrigeem tē atraddis breefmigu nahwi. Zeiz, ka lihds 7 wahgi effoht fatreekti, woi fadeggusch, wairak kâ 100 zilweki nobeigti, un lihds 1000 wehl faskahdeti. — Rahds firms Parihses fabrikants islaidis awihfēs tahdu sinnu, ka winsch ar sawu meitu, 3 behrnu=behrneem un scho fskohlmeistereeni arri effoht weenōs no teem wahgeem brauzis, kas apgahsuschees un nehmuschees degt. Tad gaddijees fweeschs zilweks, kurra apgehrbu winsch wehl sinnoht isstahstih — tas sawu dsh-

wibu ne behdadams, effoht winnus no teem degdameem wahgeem isglahbis un drohschâ weetâ noweddis. Wes to winsch wehl zo frankus naudas scheem eedewis, ka jo labbi warretu tikt atpakkat us pilssehtu. Winsch wehl fakka tâ: "Mehs gan gauschi luhdsam, lai winsch mums sawu wahrdu stahstittu, bet winsch smeedams arbildeja: "Mans wahrds irr Artuhr (bet luhk', schis irr kristihes wahrds ween, un tannî semmê zitteem wihreem pa tuhstoscheem tas pats); un man no ugguns naw wis bail, jo mans sehwa brahlis irr pahre manni eemafajis labbu teefu naudas tannî lahde, no ka tee, kas ar ugguni apfkahdeti, palihdsibu dabbu." To teizis, winsch no mums aisgahje klibbodams un ar pussdegguschahm drehbehm. Es gan winnam sawu wahrdu un dshwolli isstahstiju, bet tomehr ne tizzu, ka winsch mannim to laimî wehlehs, winnam par tahdu shehlastibas darbu pateiktees. Za pehz-tê preeksch wiffas pasaules to apleezinaju, ka winsch man un manneem mihteem peederrigeem dshwibu glahbis un ka es winnam zo frankus esnu parradâ, ko tam labpraht atlihdsinatû."

Is Londones. Gan jau wezzôs laifôs zilwekt gudri isdohmaja, kâ warroht appaksch uhdens eet un tur kahdu laiku padshwoht, wiffwairak, kad waijagohht no uppes dibbena woi no juhvas paschas ko isdabbuht ahrâ. Taisija brihnum' leelu un stipru glahsi, kas kâ us mutti likta aptam leela allus glahse isfkattahs jeb kâ weens, no wiffleelakeem swannameem pulksteneem; ta pehz Wahzeeschi to arri eesauze par glahses pulksteni, ar ko warr nolaisstees eeksch uhdens. Tam eekschâ galdinsch irr eesprausis par sehdekli, un schim wirsû nofehshahs zilweks, un zitti pee stiprahm wirwehm winnu eeksch tahs leelas glahses; us mutti greestas, drohschi nolaisch uhdent; jo uhdens ne eekahpj wis eeksch glahses, kad tik schi taisni us mutti greesta, jo ta wesseliga luste, kas wehl eekschâ, uhdentim to ne lauj. Bet jo zilweks tur dwaachu welk, jo newesseliga tur appaksch pâleek luste un zilweks tihri noslahptu, ja beedreem ne dohtu sihmi, lai winnu ahtri welk ahrâ. — Bet taggad weens dokters Londonê, Pajerne wahrdâ, fahl leelitees: pats effoht isgudrojis, kâ katre zilweks eeksch tahdas leelas glahses appaksch uhdens few deesgan wesseligas lustes warroht sagahdâht, un winsch arri fohlijis, kad teefas tik winna flunsti buhs isprohwejuschas, to wiffai pasaullei darriht sinnamu.

Ne zil taht no tahs pilssehtas Schestersihld Eulenderu semmê 13tâ Mai isgahje no mahjahm wezs, turrigs wihrs ar peelahdetu bissi rohka, gribbedams zitteem zilwekeem par glahbschanu to trakku sunni noschaut, kas tannî mallâ bija rahdijees; bet wihrs gan labbi ne buhs fargajees, jo bisse winnam tâ patt rohka fprahge un par nelaimi winna pascha jaunaku dehtu noschahwe. Sehws, gauschi pahre to behdadamees, samissejahs aplam prahtâ, fkrehje ahtrumâ us mahjahm, sagrahbe tur pistohli un no leelahm behdahm pats few gallu darrija. — Za winsch tok buhtu usdohmajis us sawu wezzaku dehtu, kam tai paschâ deenâ kahsas gaddijahs, tad teescham diwlahrtigi ne buhtu apgrehlojees, bet jo sawu jaunako buhtu shehlojis, jo sawam wezzakam peekehrees, un fewischli pee teem Deewa wahreem, kas mahja: ta deewischka noskumschana padarroht weenu atgreeschanu no grehkeem us swehtibu, bet ta pasauliga noskumschana padarroht to nahwi.

Blehdiba few paschai greeesch rihkstes.

Preekſch ne fenn gaddeem dſihwoja Sprantschu ſemmê jauneklis, nabbagu kauschu dehls, kas no kahda karræ-wirſneeka naudu pretti nembams pats ſewi pahrdewehs us karræ-deenestu. Raddu winnam tif bij, kâ weena weeniga mahſe. Winſch ſchai puffi no tahs dabbutas naudas atſtahjis un tai ar Deemu ſaz-zijis, ſadraudſejees ar zittu ſaldatu, kas pee raddeem bijis zeemotees, dewehs us zekku noet pee ſinnama ſaldatu pulka. Sweschais zekka-beedris bija klahſt, kad brahlsis no mahſes ſchêirdamees tai to naudu dahwinaja. No mahjahm pahru juhdsu gahjuſchi, tee eenahze Wannes pilsſehſtâ, kas Brettanes aprinkl juhe-malli gull. Schê ſaldats Deems ſinn ar kahdahm isrunnahm ſawu zekka beedri pamettis, no wiinna atſchlihehs un dewehs atpakkal, turp, kur jaunekla mahſe dſihwoja. — Tur noktuſ pulkſtin demindſ wakkarâ, winſch durwis klaudſinaja ſauldams, lai eelaiſchoht eekſchâ. Meitene, kas weena patti maſâ buhdinâ dſihwoja, paſſhdama brahla zekka-beedra baſſi un dohmadama, ka arri brahlsis effohſt atpakkal atgreesees, ſkrehje ſteigſchus durwis atdarriht. — Bet tawu nelaimi! Brahla zekka-beedris, ko par draugu turreja, bija breeſmigs laupitajs, — to nu nabbadſite deefgan ſajutte. Saldats, tif ko par ſteegſni tizzis, durwis ahtri aiſſehdſe, un atſehgu rohkâ turredams uſrunnaja ar breeſmigu baſſi meiteni: "Zew irr nauda, dohd' ſchurp puffi no tahs!" Par wolti nabbadſite pretti turrejahs, bija ja-dohd, ko praſſija. Wiinna atneſſe to mantiau, ko brahlsis bij dahwinajis, un uſlikke to us galdu. Saldats kâ iſſaljis, naudu ar ahtru rohkſu ſagrahbis, praſſa: "Man ar puffi ne peeteek; dohd ſchurp, kas tew irr, man wiſſa waijaga!" Gan meitene rohkſas ſchnaugdama raudaja, gan luhdſehs, lai jelle no Deewa puffes nabbaga bahreni ſchehlotu, bet ne kas ne palihdſeja, laupitaja firde zeeta bijuſi, zeeta palikke. Winſch arri to ohtru puffi lihds pehdigai denuſchſkai ar wiſſu mazzinu ſeſchâ eebahſe un tad ar jo breeſmigu pahrdewerſtu gihmi tai uſbrehze: "Zew irr ja-mirſt! ja es tewi dſihwu pameſtu, tad tu warretu man dauds nelaimu peewest; — tapeh, bes ne kahdas isrunnas, tew buhs mirt! to mehr es tew to brihwibu dohdu, israugees patti kahdâ wiſſe gribbi mirt, luhkſche, treijadâs wiſſes tu warri aiſkluht us wianu paſauli." To ſazzijis, winſch iſwilke leelu garru naſi, piſtohli un wehl ſtriſſka gallu, ko tur pat iſtabâ dabbuta. Meitene no bailehm pahrnemta ſalimme kahjâs un apgihbe; bet ahtri atdſihjuſees, luhdſehs ſaldatu, lai jelle ſchahs jaunu dſihwibiau taupoht. Bet kad luhgſchanas apzeerinata blehſcha firdi ne atmihkſtinaja, tad wiinna ar hebrnigu pakauſchanu Deewa rohkâs mettehs un wiinnu firſnigi peeluhdſe, ja tas warretu buht, no ſchi blehdineeka warras iſpeſtiht, bet ja Deems gribbetu, lai warras nahwê mirtu, tad lai ſchehligi uſaemtu dwehſeli tur, kur warras darbi wairs ne tohp darriti. — Tad atkal tohs nahwes eerohſchus uſſkattidama funkſteja: "Ak, Deewin, Deewin, kahdu nahwi patti warru wehletees! breeſmigs irr naſcha aſmins, breeſmigs arri piſtohles ſtohbſes, kas nahwi ſplauda!" — Nu, pag! pag! ſazzija ſaldats, tad jau ſinnu gan, kas ja-darra, ſtriſſkis tewi tif dauds ne baidihs. To ſazzijis winſch panehme to ſtriſſka gallu un ſaſehje meitinai rohkſas un kahjas, tâ ka ne kuſtetees ne warreja, tad wehl mekleja zittu ſtriſſki; to atraddis, winſch panehme paaugſtu krehſlu ar atſwelteni; us to uſkappis winſch us piſſka gal-

leem pazillajees, ar kahdu kohzinu istuhme strikka gallu starp greesteem pa fijas wirsu, un gallus fasehjis, pataisija zilpu. Kad zilps bija gattaws, tad abbas rohkas zilpā eebahsis, gribbeja mehginahr, woi strikkis deesgan stiprs. Tā mehginajoht, kahja peedaufijahs pee krehla atsweltenes un krehlts us nelihdsenas grihdes stahwedams apgahsehs. Slepka wa nu ar abbejahm rohka hm farrajahs zilpā, un meitene ar faseetahm rohka hm un kahjahm gulleja pee semmes diwi deenas un diwi naktis. Raimini, kas beidsohr nomannija, ka ta nammina durwis, fur meitina mahjoja, effohr aisslehgras, raudsija pee durwim flabbinaht un isdsirduschy eekschpuffē kunkstedamu balsi, dewe teefai sinu, lai nahkoht durwis ustauht. Teefa atnahze un kad istabina eegahje, tad atradde, ka meitina aissmakfusi no leelas brehtschanas; ko kaimini ne bija dsirdejuschi, un no bailehm un badda nowahrgusi, tik ko wehl dsihwa bija. Arri Slepka wa bija nowahrdsis farradamees starp debbesi un semmi. Scho no fareatawahm nonehuuschy, no dewe affinu teefahm, fur sawu pelnitu algu jau scheit zaur pasauligu waldischanu dabbuta.

L.....l.

¶ Pee mums nu patt grahmata nodewe, kas jau 18ā April tē Nihgā atnahfufe, un kam schis usrahtis: "Schu grahmata Peedar No Doht Gontwardt laif Karla Mahla andrei starkam Ni ajun starka Nigam." — Bet kad mehš nu ne kā ne warrejam isdabbuht, fur tas Andreis Starke atrohdaht, kam ta grahmata laifam rakstita, tad lubhsam, lai tok jel weens mums staidru sinu dohd woi pahr scho wihru, woi pahr grahmatas rakstitaju paschu.

(Pee 21mas un 22tras lappas peederr pawaddons no wessela bohgena, fur atrohdaht: I. Sinna, kā ar ewangeliuma mahzischanu eeksch Bengalenes eet, eeksch Burdwan pilsehtas; un II.) Astota jautaschana.)

Sinna, zil naudas 27. Mei-mehn. deenā 1842 eeksch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 70	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 25	—	tabaka	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	3 —	—	fweeesta	2 30
—	ausu	— 80	—	dselses	— 75
—	strau	1 60	—	linnu, frohna	1 80
—	rupju rudsu = miltu	1 70	—	brakka	1 60
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 50	—	kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu = miltu	4 —	—	schlichtu appinu	2 —
—	meeschu = putrainu	1 90	—	neschlichtu jeb prezzes appinu	1 20
—	eefala	1 20	—	muzzu silku, egli muzza	7 25
—	linnu = sehklas	2 50	—	lasdu muzza	7 50
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 40
barrotu wehrschu galku, pa pohdu		1 20	—	wahti brandwihna, puffedegga	8 75
			—	diwdegga	11 —

Lihds 26. Mei pee Nihges irr atnahfuschy 583 fuggi un aissbraufuschy 282.

Drihw drikkht. No Widsemmes Generalgubernementes pusses: J. Newerow.

21-22

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 21 un 22.

21 un 28 Mai 1842.

S i n n a s ,
fä

ar ewangeliuma mahzifchanu eet paganu semmès.

Ohtrais gads.

Peekta sinna:

fä ar ewangeliuma mahzifchanu eeksch Bengalenes eet, eeksch Burdwan pilssehtas.

Mel. Kä pehz gahrda uhdens malka.

1. Kungè, tu sohljiè, muhschigi Sawu wal-wahrd'! Lai taè tumfibu isahrd'! Swehtigi, stib' uèsturreht, Lawè Gars weenumehr spehzigil' kas Jesus pehdàs Minn! jo winsch pee teem Tahlak' to us preekschu wedd. Lawa meera irr behdàs. 3. Kungè, ar sawahm swehtahm rohkahm derriba Stahw, un ta pateefiba: Debbesè, sem- Pats to wahrdu pahrsstahwi! Wiffas tautas lai me weenreis suddihs, Det tawè wahrde, taè ne Pats to wahrdu pahrsstahwi! Wiffas tautas lai no mohkahn Zaur to glahbjahs laimigi! Pasufuddihs!

2. Lai mehè arr', tew paklausofchi, Kamehr lihds schodeen un arr' riht, Lai pee tawahm kah-scheit padfshwojam, Labbu sehlu isehjofchi, To jahm kriht Wiffa semmè wiffas tautas, Weens us preekschu pawaddam. Nessat tahlu Deewapats ganuamè pulks atrohdahs! Amen.

Eeksch Apustula Pahwila ohtras grahmatas us Korintereem, 2 nod. 14 p. mehè schohs wahrduè lassar: »paldees Deewam, kas mums allasch dohd uswarreht eeksch Kristus, un to labbu smarschu sawas atsifshanas zaur mums isplatta wiffas mallas!«

Wihiti lassitaji! See Apustuti, sawu gruhtu ammatu strahdadami, gan dauds dahrgus firdspreekus dabbuja pasih. Kad winneem arri dauds behdibas peejauzahs, un wiini daschàs weetas negohdigi isdshiti tappe, un winneem daschu reis par sawu dshiwibu bija jabaidahs, tad wiini tomehr warreja Deewu flaweht, kas teem allasch dewe uswarreht eeksch Kristus, kad ween wiini mannija, ka Kristus atsifshanas saldums zaur winneem wiffas weetas parahdijahs. È Pahwils schè Deewu flawe. Kur ween wiini nahze, un to ewangeliumu sluddinaja, tur ta bija, itt ka salda smarscha ap winneem buhtu mettufees, kamehr wiini to saldu wahrdu no ta pee krussta mirruscha Pestitaja sluddinaja. Winneem ne kur bija dohmaht, ka pahrwaretu buhtu, arri tad ne, ja ta ka pehzaki Pahwils fakka, tahdi zilweki wiinu preekscha raddahs. Kam schi smarscha nahwes smarscha palikke us nahwi. To ir tad, kad wiini pahrwaretu rahdijahs, no wiinu mahzibahm tomehr swehtigas paleekas atlikke, un wiini tahs woi tulih mannija, woi pehz pasinne. To atgahdoschees wiini cedrohshinajahs, un warreja ar preeku no weenas semmes us ohtru eet, un no pilssehtas us pilssehtu. Arri schinnis laikos daschi tizzibas wehstneschi, kas paganu semmes un tumfibu apstaiga, Deewu par preekeem flawe, kas tahdeem lihdsigi irr. Deews winneem palihds uswarreht; eesahkoht gan masa leeta rahdahs, bet pehz to gan reds, un ja ne wairak, tad tatschu

zaur wiinneem ta smarscha no Kristus arsihschanas zellahs. Mehs ihsti sawds laikds dab-
 bujam atsiht, ka jau tas dauds istaisa preekseh Deewa walstibas, kad zilweki tik kai no
 Kristus ko dabbu manniht, un ka tas dauds lihds uswarreht. Mehs warram taggad kohpa
 falikt, ka preekseh 40 gaddeem daschās weetas bija, un ka nu ar laiku irr palizzis. Tas
 mums wiswairak eekseh Indijas irr wehrā leekams, fewischki eekseh ta leela semmes
 gabbata, ko Bengalen sauz. Mehs pehrngadd ar ihseem wahrdeem effam minnejuschki,
 kahdas breefmigas tumsibas tur bija, un ka gruhti nahze, tohs pirmus augtus audseht.
 Mehs tad arri jauku wehsti no missionara Heberlina klaufijam, ka ar laiku wiss zittads
 paleek. Nu ar leelu spehku tas irr ahtri pee gaismas nahzis, ko tur pamannoht us preek-
 schu gaidija. Missionars Dürs irr 20 gaddus eekseh Rishnagores pilssehtas, un tur
 apfahrt, us pufsseemela prett wakkara puffi no Kalkuttas, strahdajis, un wiss par weli
 likkabs. Bet wiinnam pascham, un zitteem lihds, ne apnikke fohlas zelt, swehtas grah-
 matinas isdallih, un to wahrdu fluddinaht. Lauks itt neaugligs rahdijahs. Bet ar
 laiku zilweki sahze to elku kalposchānu par neeku turreht, un ar weenu wairak pehz labbaku
 ilgotees. Wehl tik kai retti pa wissam no elkeem atkappahs. Bet nu us weenreis zilweki
 pa pulkeem pamohduschees, un us reisi 50 zeemi ar 3000 eedsihworajeem irr sawus
 elkus sadausijuschki, un bildejuschki, lai wiinnus pee kristigas draudsisbas peenemm!
 Tas wehl ne bija eekseh Indijas un eekseh Bengalenes notizzis! Jau 1839tā gaddā 500 dweh-
 seles, wissas labbi mahzitas un pahrklausitas, warreja swehtu kristibu dabhuht.
 Kad tā eet, woi tad naw dauds ko zerreht eekseh Indijas? Paldees Deewam, kas tā dohd
 uswarreht eekseh Kristus Jesus! Tas irr pateefigs notikkums, un mehs zittureis wairak
 no ta stahstisim. Schoreis zittu arreamu lauku ne tahtu no turrenes grihbam apstattiht,
 prohti Burdwan pilssehtu. Tur wehl naw tahda uswarreschana, bet wehl gruhti jazihk-
 stahs. Tomehr arri tur irr redsams, kam ta wirfrohka paliks, un kad Kristus arsihscha-
 nas smarscha tur wairojahs, tad arri swehtigus augtus nefs. Mehs schihs sinnas wiss
 wairak no missionara Weitbrechta pehdigahm sinnahm isnemmam. Schis gohda wihrs
 jau daschu gaddu eekseh Burdwanes ta Kunga darbu dsenn.

Burdwan irr ta leelata pilssehta eekseh tahda Bengalenes gabbata, kur wiss
 wairak araji miht. No Kalkuttas wiinna irr kahdas 15 juhdses tahtu, us seemeli prett
 wakkara puffi eihoht, ne tahtu no weenas Ganges uppes grihwas. — Zaur weena deewa
 bihjiga offizera apgahdaschānu, kas bija Stewarts wahrda, 1816tā gaddā missionari tur
 nahze, un wiswairak ruhpejahs, fohlas cetaisiht. — Wiinneem us weenu gaddu laime-
 jahs, 10 fohlas ar kahdeem 1000 behrneem cetaisiht un apwaldiht. Daschi missionari
 tur nahze, weens pakkat ohtru; zitti arrihsan drihs apmirre. Ar laiku zilwekeem tur ap-
 fahrt gan leels gaischums peenahze, bet mahnu tizziba tik dsilli eefaknojusces, ka tas darbs
 ne warr aschi us preekschu eet. Arri Weitbrechta sinnas rahda, ka wehl dauds sachtana
 bullwerki papreekseh jazisposhta. Mehs schē zittus peeminnesim.

Paganeem pa wissam eepreezeschana truhkst mirstohr; un gan irr jasehelo, kad ar
 mirrejeem tā darra, ka Weitbrechts 26 September 1836 stahsta. Wensch tā raksta: »Us
 pawakkaru es eekseh pilssehtas preekseh weenas dohdes noschdohs, kur zilweki stahweja, un
 fazziju, es arri effohr andelmannis. Schē us man usmannijahs, grihbedami dsirdeht, kas
 man par prezzehm effohr. Eekam es wehl warreju pehz wiinnu prahta darriht, un stahstih,
 kahdas sahles man irr, un ka tahs garrigas prezzes wiinni warroht bes malkas dabhuht,

trohkfuis zehlahs ar zilwekeem, kas flimmu neschus neffe. Kad tas ne gribbeja wairs atspirgt, winni to bija pee swehtas Ganges uppes aisnessufchi, lai pehdigu uhdens swehtibu dabbutu. Es tohs zilwekus pamahziju, lai jelle weenreis tahdus negantus eeraddumus atstahjoht, un no fristiteem mahzitohs, ka flimmus un mirrejus ne buhs wahrdsinaht, bet mahjas apkohpt, un winnus, zik ween warr, us beigahm eedrohshinaht. Tamehr nu zilweki ap man bija sapulzejufchees; bet kad es atpakkat atfkattiju, es eeraudsiju, ka nesseji to flimmu bija ne tahlu no zella us semmi nolikkufchi. Tapehz es pee ta mirreja gahju, raudsidams woi winnam wehl ko warrehs lihdscht. Bija jauneklis, 17 gaddus wejs, un taggadim gribbeja mirt. Sahles te wairs ne warreja lihdscht, ta labbad es stahweju un stattijohs, ka winsch sawu dwehfeli islaide. Se weens sauze: »greeschat winnam to galwu prett rihsta puffi!« Dhtrais sauze: »ne ta, bet prett seemeli winsch jagreesch!« Es winneem usfauzu: »Kam juhs to nabbaga zilweku ta mohzat?« Tad winni tam atkal galwu nolaide, un winnam aufis schohs wahrduhs blahwe: »hurri bol! hurri bol! ram! ram!« un winnam deggoni aispreede, lai dwehfele tur ne eetu zauri, bet zaur mutti. — Man itt schehl palikke par teem nabbaga lautineem, kas tur apfahrt stahweja, kad winni ne weens ne sinnaja eeksch tahdahm behdahm eepreezeschanu mekleht, un es raudsiju winneem to labbaku stahstiht, bet winni man pahrblahwe, un man wajadseja prohjam eet.«

Bet tahs wehl so leelakas behdas irr, kad nabbaga Indijeris, labbu mahzibu ne kad sawa muhscha dsirdejis, ta no tumfibas tohp apwaldsinahts, ka itt neganti prett nahwi dischojahs, un to ne buht ne gribb dsirdeht, kad winnu gribb eepreezcht. Weitbrechts no tahda tai 31 Zulhi 1835 stahsta: »es gahju kahdu jaunu bramini eeksch zeetuma namma apmekleht, kam bija nahwes fohds nospreests, ta labbad ka winsch bija behrnu noschraudis. Es winnam praffiju scho un to, bet winsch ne weenu wahrdu atbildeja, un pikts ween bija. Es wiffadi raudsiju winnam pee firds peetapt, bet ta palikke pa wiffam zeeta. Winsch leedsahs un leedsahs, ka ne kahds grehzineeks ne effoht. Sazzija: »es ne ko par taunu ne esmu darriis, mannas behdas es ar grehkeem aispelniis, kad wehl ne biju dsimnis.« No Deewa wahrdeem winsch ne ko ne gribbeja sinnaht, un swehtu grahmatinu winsch dusinigi pee semmes sweede, kad es winnam to dewu. Wiffu to laiku winsch weenadi ween sawu bramini schnohri ap kreisu ziffu aptinne, un fluffam weenu Indijeru elka-deewu pee wahrda sauze.« — 2 August. »Scho wakkaru es ar Liake brahli atkal to nabbaga zilweku gahju raudsiht. Mehs winnam peebildejam, ka winnam wehl maf deenas atleek, lai jelle taifahs preeksch Deewa swehta waiga eet! Winsch smeedamees galwu krat-tija, un ne ko ne behdaja, ka winna stunda bija klastu. Winsch sazzija: »kam es baibischohs? Es no bailehm ne ko ne sinnu. Kas man par Deewu jابهدا? Es winnu labbaki pasihstu ne juhs! Ko es par sawu dsihwibu istaifu? Kad mans liktens man irr schodeen jeb rihstu nolikts, tad to ne warr nogreest.« Tahdus Indijeru mahnu tizziba tohs istaifa, kas to tyrr, un tahdi augli winneem no tahs irr mirschanas stunde. — Es pee mirreju gutahm un pee grehzineekeem dselschds, ko nu patt taifijahs nobendeht, woi tahdu prahtu esmu atraddis, kas pehdigu zerribu atstahjis isfamist, woi tahdu, kas itt ne ko ne jehds un behda.« — 3 August. »Scho rihstu to jaunu grehzineeku pakahre! Winsch mirre, to swehtu schnohri ap ziffu aptinnees, un tahdu elka-deewu peesauzis, kas ne spehje dsirdeht, ka Baals, nedf isglahbt. Appaksch kupla kohka pawehna es tohs pulkus usrunnaju, kas no bendeschanas weetas pahrnahze, un winneem no tahs fohdu deenas stahstiju, kad wiffem buhs preeksch ta zilweka Dehla jastahjahs. Zilwekl, kam ta pakahrchana bija firdi

fagrahbusi, us to mannijahs, un tã rahdijahs, ka winnu firdis fchohs wahrduſ gan peenehme.

MISSIONARI, kã jau wiſſur eeradduſchi darriht, arri eekſch Burdwanes ne ween eekſch pilsſehtas paleek, bet arriſan pa wiſſu aprinkẽ tahtu jo tahtu reifa, zeemu pehz zeema apmekle, un rauga ar zilwekeem farunnatees kã trahpahs, un wiſſeem dũrdoht mahzih, un tã winneem pee firde peetohp. — Pee tam nu wiſſadi reds, gan preeku, gan behdas. Tas pa wiſſam wehrã leekams, ka zilweku firdis, kas ween reis irr faunam peekehrufchees, wiſſur weenadas paleek. Wiſſur tahduſ eemeſtus zelt, kahduſ muhſu netizzigi arri preekſchã neſ. Schẽ tahdi wahrdi no Weitbrehta ſinnahm. 3 Dezember 1836 wiſſch rakſta: »es us Barei biju gahjis, ta irr pee Burdwan aprinkã rohbeſcheem prett ſeemeli us rihta puſſi. No pulkſten 8 lihds 10 es ſtarp rihta lauſeem ſtaigaju. Kad nu patt bija ptanjams laiks, zilweki dauds pa druwahm darbojahs. Es ar kahdeem zekka-wihreem dabuju farunnatees, kas us zeemu nẽ tahtu no Kutwas gahje. Weens bija grahmatu drikketais, kas ar maſu moſchinu daſchadas grahmatinas drikkẽja. Es winnam fazziju, man dauds grahmatas effoht lihds. Wiſſch atbildeja, ka muhſu grahmatas no Jeſus effoht redſejis, tur gan warroht buht labbi wahrdi eekſchã, bet tas effoht ſlikti darrihts, kad Indijeri tahdas grahmatas peeneemoht un laſfoht. — Es fazziju: »ſinnu gan, ka juhs ſchihſ grahmatas mahnejat; bet kam juhs to par ſliktu turrat, kad tahs peeneem un laſſa?« — Wiſſch atbildeja: »tas jau irr ſlikti darrihts, kad ſawu tizzibu atſtahj. Juhs ar ſawahm grahmatahm us to grihbat pa weſt, tapehz labbaki ne buht naw ar to ja-eelaiſchahs. Daſchadi zelti irr, par ko warr pee Deewa klaht tapt luhdſoht; beidſoht mehſ wiſſi kohpã, kattrſ ſawu zeltu ſtaigadams, debbeſis ſareeſim.« — Es fazziju: »woi tu pateeſi tizzi, ka weens weenigs Deews irr, kas wiſſu paſauli raddijis un uſturr?« Wiſſch fazzija: to es tizzu gan! — »Woi tu arri pee Deewa darbeem paſihſti, ka wiſſch irr wiſſſpehzigis, wiſſſlaipnigis un wiſſſgudrs?« — Ja! — »Nu, woi tad tas gan warr buht, kad tahds wiſſſgudrais, ſwehtais un laipnigais Deews ſaweem prahtigeem raddijumeem diwkahtigas Deewa kalpoſchanas wihſes eerahdihſ jeb noſihmehſ, kas weena prett ohtru irr?« — To wiſſch gan ne darrihts. — Tad es fazziju: »nu mans draugs, kad tu muhſu bihbeli laſſiſi, un winnas mahzibas ar tahm mahzibahm kohpã ſalikſi, kas tawãs ſwehtãs grahmatãs ſtahw, tad tu redſeſi, ka tẽ ne mahza weenu zeltu, bet kattrã ſawu zeltu, kã warr Deewa ſchehlaſtibu un muhſchigu dſihwoſchanu paſahkt.« — Tad es winnam to ſwehtu padohmu ſtahſtiju, kã Deews zaur Kriſtu to grehks krittufchu paſauli grihb glahbt, un es zerru, ka zekka-wihreem buhs firde eepſeeduſees Kriſtus tizzibas pateeſiba. — Wehl ſchis Indijeru grahmatu drikketais ehmigis wahrduſ runnaja, kas muns rahda, kahda ſliktã dſihwes mahziba pee winneem irr. Mehſ no gohda darbeem un no gohda pelneem runnajam, tad wiſſch fazzija: »ſliktu darbu warr atlihdsiſ naht, labbu darroht; prohri: ja kas irr nãndu nowihlis jeb ſadſis, un wiſſch puſſi, jeb labbaki wiſſu, preekſch tizzibas leetahm iſtehre; braminiſ apdahwinadams, elku nammu taſſidams, un tã wehl, tad wiſſch to ſliktu darbu atlihdsina, un tahdu gohda un ſwehtibas mantu nopeln, ka winna wiſſchanas grehks irr wiſſai apklahts jeb atmaſahts.« Es fazziju: mums ſkaidraka dſihwes mahziba irr, nẽ jums; muhſu Deewa wahrds ſakka, ka beſdeewigu tauſchu uppuri un luhgſchanas preekſch Deewa irr negantas.

Tahdas wihſes eemeſtus Weitbrechts arriſan November mehneſi 1837 eekſch leela Gulmori zeema dſirdeja. Wiſſch rakſta: »kad es tur biju ſpreddiki fazzijis, weens wihſ

manni luhdse, lai es jelle wiinnam ffaidri fakfoht, fa labbad mehs ihsti raugofchi fweſchus pee Kristus tizzibas atgreest, un fo labbu atgreesees dabbujoh, kad wiinsch muhsu tizzibu peenehmis. Wiini pee tam ar weenu us laizigeem un meefigeem labbumeem dohma. Kas fawu tizzibu atstahj, to wiini par to wissu negohdigu stary negohdigeem turr, kam wissas mohkas uskrittihs schi muhscha un nahkofcha. — Weens tapatt teize, ka muhsu netizzigi mahjas fakka: »kam waijaga eeksch Kristu tizzeht? Wissadi warr Deewu peeluhgt, un kad gars ar zeenifchanu kautkahdu redsamu leetu eestattahs, tas eeksch tahs Deewu arraddihs.« Es atbildeju: tahda luhgſchana, kad kahdu akminu peeluhds, tam wissufpehzigam radditajam pa wissam ne warr patift. — Tad wiini wehl tohs wezzus neeka wahrduſ preekſcha zehle, kad labs un tauns, tikkums un grehks, nabbadſiba un baggatiba, tikkai eebildeschanas effoh, fo schi wihleja pasaulé eebildejabs un kahro; wiss tas effoh zilwekeem galwa eespeests, un kad ne weens to ne warroht atrattih, tad arri no tam ne warroht walka tapt. — Ur tahdeem mahneem sahtans Indijerus apwaldina; wiini labbaki mellas tizz, ne to pateesibu, jebſchu wiini scho ffaidri ar rohſahm warr fagrahbt, un pascheem fawa firdsapinnaschana japeewilt.

Somehr pa Burdwanes zeemeem staigajofchi, missionari arridsan ar daschu preeku eedrohſchinajabs, un atsiht, fa Deews teem dohd uswarreht weenu pehz ohtru. Wiſſ-wairak tas wiinneem warr buht par preeku, kad pasihst, fa pa masitin no ffohlahm fwehtiba jauri speeschahs. Wiini daudſreis wezzus ffohlatus atrohn, kas to ne warr flehpt, fa labbaki audſeti un mahziti tappufchi. Ta Weitbrechts no weena zeema 1838 gadda raksta: »zitti jauneki fwehtas grammatinas luhdsahs, un es itt brihniyohs, kad diwi man usrunnaja Calenderu walloda: »kungs, tas mums leels preeks irr, kad fawa zeema mehs missionari eeraugam. Luhdsami, eetaifat scheitan ffohlu, juhs sinnat, kahdi tumſchi zilwekſ ſche irr.« Kad wiini dsirdeja, fa es labpraht buhtu spreddiki fazzijis, wiini man weena namma eewedde, un drihs pulks sanahze klaustees. Papreekſch es Calenderu walloda runnaju, het tad man luhdse, lai jelle Indijeru walloda runnatu, jo dauds zittu ne prohoht. Te es atkal redseju, fa jauni Indijeri, kas pee Calendereem irr augufchi un mahziti, arri to ewangeliumu augſti zeeni, un atsiht, fa wiinnu tehru tizziba weena besdeewiba un tihri neeki ween irr. — Abbi jauni wihri man fazzija: »kungs, mehs leelu leetu gribbetum darriht, mums prahts irr, ffohlu ſche eetaifihst us Calenderu wihſi; un kad tas isdohſees, tad mehs wehletohs teem jauneem to pateesibu mahziht, jo to waijaga, lai wiinneem prahti pamohstahs.« — Es wiinnu padohmu par labbu teizu, un fohliju zil spehdams lihdscht, prohti pa laikam ffohlu pahſkattoht, padohmu pasneedsoht un ta wehl. »Het fo tad juhs mahzifect,« fazziju es. Wiini teize: »to, kas bihbelé irr rakstihst.« »Nu, atbildeju es, lai Deews juhs pee ta ammata derrigus darr, un jums palihds! Sahkat tikkai mahziht, es redſeſchu, fa warreſchu lihdscht.«

No zitteem Weitbrechta raksteem 1837 gadda mehs wehl ſchihſ sinnas isnemman. 13 Janwar. »Es us Ronchut gahju diwi juhdses, firdi nabbaga Indijerus ſcheglodams, kas to ewangeliumu dsird, un apſmahde. Tikkai Deewa fwehta Garra spehks ween wiinneem spehji firdis fatreekt, un tumſibas spehku isdsiht. Ra es weenu wahrdu fakku, jau manni panihst, kas es esmu, un man jadsird, kad tee zilweki fakka: ak tas irr Jesus Kristus zilweks! — Kad es us fawu telri pahrnahzu, mans fullainis eenahze un fazzija: tas braminiſ ar jums gribb runnah, kas mums walkar peenu un wehl fo ſubtiya. — Wiinsch eenahze

un fazzija, wünsch Deewu bihstotees, un gribboht par Jesus tizzigu palikt. Wünsch fawas leetas dohmaju pahrdoht, un lihds ar wehl kahdeem, kam tas pats prahts bija, us Burdwani nahkt dsihwoht. Es winnu drohfschinaju, lai tikkaï nahkoht un mahzibu klausoht. Kad es pehrn schurp nahzu, es winnam weenu ewangeliumu un daschas garrigas grahmatinas eedemu; nu rahdachs, ka wünsch tahs irr swehtigi lassijis. Lai Deews winnam lihds to darriht, fo wünsch irr apwehmees!

20 November. »Es us teem zeemeem Kamelpore un Goitunpore nahzu, un kahdus apprezzetus Indijerus atraddu, kas jauni bija eeksch missiones skohlahm skohlati. Winni mahzeja daschus gabbatus no ewangeliumeem un no bihbeles stahsteem no galwas. Urr prett mums winni itt gohdigi bija, un nê tahdi, ka dauds zitti, un man firde palehze, kad es ar winneem par tizzibas mahzibahm runnaju. Es fawâ prahtâ dohmaju: kam schee zilweki ne usnemm kristigu tizzibu? — Lai Deewam patihl, fawu laipnigu peemekleschanas laiku driht atwest preeksch Bengalenî, un ihpaschi preeksch scho swehtigu puffi!»

29 November. »Es us Barwi nahzu. Schê irr astoni ihstneeki, kas wissi kristijami gribbachs. Es preezajohs, ka schee rahmi lautini brangi strahdaja. Tehws un weens dehlis pee stellem sehdeja aufdami, mahte ar meitahm bohwillu kahse un wehrpe.»

30 November. »Schodeen es us pahrlieku leelu zeemu prett seemeli nahzu, us Burabeluna. Tur wehl naw missionars to ewangeliumu fluddinajis. Lautini itt stipri profsija, par fo es pee winneem nahzis. Dauds gohda nesseji nahze klaufitees, un fazzija, wiss effoht labs, fo es teizoht, un skaidri teesa. Winni man luhdse, lai es driht atkal atnahkoht. Semmakas kahrtas dsimntneeki eebildejschees, ka winneem ne waijagoht ne mas par fawu muhschu un par swehtibu ruhpetees, to lai winnu dwehfeldu waddoni istaifohht.»

1 Dezember. »Es us Golipramu nahzu. Schi zeemâ tschetras kristigas pamihlijas dsimnufchas, kas Burdwanes missiones pirmneeki irr. Preekschlaikâ muhsu beedriba schê bija skohlu turrejusi. Lautini preezajahs atkal missionari redseht, un zitti tahs garrigas grahmatinas, fo winneem isballiju, itt skaidri mahzeja lassihht. Weens fazzija: juhsu pirmais kristihis schi zeemâ irr dsimnis; kas sinn woi dauds ne sahktu to ewangeliumu tizzeht, kad juhs schê skohlu eetaifitu, un wairak pee mums nahktu? — Wissi to gauschi luhdsachs.»

Kad schihis sinnas lassam, woi tê ne atsichim, ka Kristus uswarr, un woi mums naw preeks, kad winna atsichschanas smarfscha tik mihligi wairojahs? — Bet kad nu stahstisim, ka weens skohlas behrns irr atgreesees, tad redsesim, ka Indijeram brihscham leeli kawekli rohnahs, kas japeewarr, lihds wünsch warr kristibu dabbuht.

Weirbrechts tâ raksta: weens no muhsu skohlas behrneem, kas Enlenderu wallodu mahzahs, Rowilas wahrda, pee man nahze, un fazzija, ka gribboht par kristigu tizzigu palikt. Winna ihstneeki to jau papreekschu bija mannijuschî, un winnu apdraudejuschi, ar to nu wünsch us reisi zeeti apwehmahs to pateesi darriht. Wünsch bija ilgi prahtâ schaubijees, woi buhs to pateesibu klaufihht, woi nê, un wünsch gan labbi apdohmajis, zil tas maksa. Mehhs winnam to padohmu dewam, lai wünsch ar fawu tehwu ar labbu runna, un ja warr, to bihbeli kohpâ laffa. Wünsch us mahjahm gahje, bet tulihht to zeeti eeslehdse. Bet kad wünsch pehz pahru deenahm dsirdeja, ka winnu pa wissam no Burdwanes gribbeja prohjam fuhriht, wünsch ismukke, un pee mums pahrnahze, fazzidams, ka ne drihtstohht wairs mahjâs eet. Tâ wünsch missiones nammâ palikke. No rihta winna tehwa brahlis ar fescheem stipreem wihreem nahze, winnu ar walti prohjam west. Bet kad es tam stipri prettim run-

naju, wünsch prohjam gahje, bet nabbadwünsch bija itt balts palizzis no bailehm un no erro-
 schanas. — Vehz es ar ta jaunekla tehwu un tehwa tehwu runnaju, tee bija ffaidri no beh-
 dahm pahruemti, un ta winneem ta wiffu leelaka nelaima rahdijahs preeksch wiffu zilte, kad
 weens mums gribbeja peegreestees. Tas gan aisnehme firbi, kad wezzais ta brehze, un sawu
 firbi schephlodams rahdija, fazzidams: »mehs to puifi effam ehdinajuschy un apgehbuschy, un
 us juhfu ffohlu raidijuschy, zerredami ka us wiannu atspeedisimees wezzumâ. Es dohmaju
 meera aiseet, un wünsch man labbas behres isturrehs. Nu manna zerriba panihfusi, man-
 nas gaidas irr wehja, mannas zilts gohds un ffaidrums pasubdis, un mehse eeksch behdu
 pluhdeem eegrimmuschy!» — Rahdas deenas vehz tam es tam tehvam fazziju, lai nahk ar
 sawu dehlu parunnacht. Mehse wiannam raudsijam rahdicht, ka ne bija tahdas bailes par
 to jaturr, fo dehls apnehmees darriht. Es wiannam muhsu tizzibas leelakus mahzibas gab-
 balus stahstiju, un no firbs wehleju, lai pats ar wiffem sawejeem driht fahkocht elkus at-
 mest, un to pateefigu Kristus mahzibu peenemt. Wünsch atfazzija, ka wünsch tik ahtri to
 ne warroht apdohmaht, bet kad dehls pa wiffam to gribboht, tad wünsch gan arri to peeze-
 tischocht, ja tikkai labbu weetu preeksch wiannu dabbuschoht. To nu es ne warreju apfoh-
 liht, un tad wünsch wehl wehlejahs weens pats ar sawu dehlu farunnatees. Abbi isgahje
 ahra, un kahdu pufstundu kohpa sehdeja; bet dehls wairs ne atkahpahs wis. — No ta
 laika tas zilweks dohmaja atreebtees. Vehz pahru deenahm es no waldischanas dabuju par
 wehlechanu, lai to puifi atdohdoht tehvam, jo schis man bija wiltigi apfuhdsejis, kad es
 wianna dehlu ar walti noturroht. Es atbildeju, ka man naw par to puifi jastinn, wünsch gan
 scho brihti eeksch missiones namuna effoht, bet warroht eet, fur pats gribb. — Bet tas
 tehws gribbeja un gribbeja to istaifih, lai sawu dehlu schâ jeb ta rohkâ dabujuht, un man
 bija bail, ja ne nahks ohtra pawehleschana, un puifim gruhti ees. Es gauschi nemeerigs
 palikku dohmadams, kad tikkai to Roilasu ar walti ne weddihs us sawu dsimteni, un spee-
 dihs, elkam lihdsibu makhah, lai sawas fahrtas gohdu atdabbu. Puifis no bailehm trih-
 jeja, dohmadams, kas wehl buhs. Tad nu es ar kahdeem draugeem farunnajohs, un mehse
 notaisijam, ka wünsch tulih irr jakristi. Roilas bija mahzihts, zil ween wajadseja, un pats
 gauschi to gribbeja, un mehse warrejam dohmaht, kad to dsirdehs, ka wünsch jau kristihts,
 tad ihstneeki no wianna atkahpfees. Tadeht us Iru Juhni m. deenu to draudsi fasaufe, un
 es to mihtu jaunekli us Jesus wahrdu kristiju. To paschu wakkaru wünsch us Kalkutta
 reisaja. Vehz pahru mehnescheem wiannam tas wezzums buhs, fur wiannu wairs ne warr
 atraffiht. Bet man leels preeksch bija dsirdeht, ka wianna tehws wiannu wairs ne gribbeja
 atpakat, kad wünsch bija kristihts un no pilsehtas isgahjis.

* * *

Beidsoht mehse wehl weena atgreesta Indijera dsihwi gribbam stahstiht, kas no Burd-
 wanes bija, un 18 gaddus missionei kalpojis, un lihds mirschanas stundei pasemmigs un
 usstizzigs Jesus mahzellis rahdijahs. Wünsch bija Zehkabs wahrda. Papreeksch wünsch
 eeksch zeema ffohlas gahje ne tahlu no Burdwanes, tad wiannu eeksch dischas ffohlas pee-
 nehme, fur behrni wiffu gaddu paleek, un te wünsch arri Eulenderu un Perseru wallobu
 eemahzijahs. — Kad bija trihs gaddus mahzihees, tahs pateefibas wiannam dsilli eespeedahs,
 fo wünsch dsirdejis, un wünsch gribbejahs kristijams. 1820tâ gaddâ, kad wünsch bija 14 gad-
 dus wezs, tas notikke. Wünsch tas pirmahs bija, kas eeksch Burdwanes atgreefahs. Tad
 wünsch wehl kahdu laiku eeksch ffohlas palikke, lihds wiannu par ffohlas paligu zehle. Vehz
 wiannam bija pulks zeema ffohlu japahrstatta, un us to laiku wünsch arri sahje saweem laudim

to ewangeliumu fluddinagt. — Paprecksch winna rabbi pahreeku pikti bija, kam winsch atgreesees, so tas to reisi wehl ne bija dsirdehts. Bet winni tatschu to pa laikam ecksch missiones namma apmekleja. Missionars ar winneem mihligi farunnajahs, un winneem kristigas tizzibas pateesibu isstahstija, un jaunais ar wissu firdi lihdsesja. Drihs winnam bija preeks redseht, ka winnu mahni sudde, un pehz trihs gaddeem tehws, tehwa brahlis, un diwi meefigi brahti to pateesibu peenehme, un us Jesus wahrdu kristiti tappe. Schee zilweki wehl dsihwi irr, un tizziba pastahw. Pehdigods 5 gaddods Jehkabs bija ecksch Batturahs par mahzibas paligu un pahrskattitaju par 4 zeema ffohlahm ar 400 ffohlas behrneem. Un jehschu missionari tik kai retti kahdu reisi schihs ffohlas warreja apmekleht, winsch sawu ammatu itt gohdigi strahdaja, ffohlas itt labbi pahrwaldija, un wissadi raudsija dwehfeles atgreest mahzidams. Wallas brihschods winsch daschas runnas farakstija Calenderu walloda, no kam warr redseht, ka winsch Deewa swehtu wahrdu itt ar zeenishanu mahzijas un sinnaja. — Ar saweseem winsch fatikke, ka ween wajaga. Winsch pats sawu seewu mahzija un sawus behrnus, mahjas ikwehtdeenas deewakalposchanu turreja, un wissi zee mini un tahs pusses gohda nesseji winnu augsti zeenija. — Schis gohda wihrs pascha puss inuhschâ, 32 gaddus weze, aisgahje pee Deewa. Merz mehnesi 1837tâ gaddâ ecksch tahs pilsehtas pusses, kur winsch mahjoja, kolera fehrge bija leela. Winsch gan bailes manija, un 23schâ Merz luhdse, lai winnam wehle us pahru neddetahm pee ihstneekem eet fehrst Burdwanê. Zuligt to wehleja, bet winsch jau tamehr bija nohst! — Wehl leeldeenas swehtkods winsch bija masai Kristus draudsei ecksch Bankurah spreddiki fazzijis. No rihta winsch peezehlahs, flims palikke, redseja, ka ta bija kolera fehrge, un ahrstes paligs par wehlu nahje. Winsch us 12 stundehm nomirre. Pa tam winsch dauds luhdse Deewu, un pasemmigi schehlodamees sawus grehtus fuhdsesja. Drihs prahti pasudde, bet kad tee pahrnahje brihscheem, winsch us sawu seewu fazzija: »man nu ja-eet prohjam. Mehhs effam daschu gaddu kohpâ fadsihwojuschi; tizzi Deewam, turri sawu Pestitaju preeksch azzim, tad mehhs atkal kohpâ fatikksim!« Tee bija winna pehdigi wahrdi. Wissi gauschi schehlojahs, kad winsch bija aisgahjis.

Tad nu mehhs to pirmneeku no Burdwanes effam lihds kappam pawaddijuschî, mihli lassitaji! Winsch irr Deewa schehlastibas sihme, kas jaunu gaischumu tai pussê zehlis. Lai scheem pirmcem augteem drihs leelaki pulki pakkat dsennahs! Bet mehhs tam Kungam tiz zam, un winnam gohdu dohdam, kad winsch allasch dohd uswarreht ecksch Kristus, un zauw saweem kalpeem to labbu smarschu sawas atsihschanas wissas mallas isplatta. Amen.

Mel. Zit leela Deewa labprahtiba.

<p>1. Osianna tewim! Lew isdohsees, Ko assin's leedams gribbejis; Lew wissas tautas wehl pahdohsees, Ko tu tik gruhti atpirzis! Celausi wehstnescheem tohs zellus, Un stauga pats ar winneem lihds, Lai tumfchi atstahj sawus mellus, Pee tawa krusa glahbjahs drihs.</p>	<p>2. Tu Kungs, pats effi apsohlijis, Ka gribbi sawu Garra leet us wisseem, to tu atpeijis, Tam wissas firdis eedohht weet. Mehhs luhdsam, lai ta swehtku deena Drihs atnah, to senn gaischija, lai wissi dsihwi prahta weena Tizzigi dseed: Allelujah!</p>
---	---

25.

J a u t a f c h a n a.

8) Kursch Deewa-wihrs ischeredesmit gaddus kehniina nammâ audsis, ischeredesmit gaddus pa tuknesi staugajis?

4.